

ОПЕРАЦІЯ “ВІСЛА”

Підготував учень
11-А класу
Гавріш Ярослав

ОПЕРАЦІЯ “ВІСЛА” -

етнічна чистка, здійснена польським комуністичним режимом у 1947 році проти українського населення країни. Полягала у примусовій депортації (виселенні) українців з Лемківщини, Посяння, Підляшшя і Холмщини на ті території у західній та північній частині польської держави, що до 1945 належали Німеччині.

Operacja Wisła

Причини проведення

- Завершити перетворення Польщі на мононаціональну державу.
- Придушити український національно-визвольний рух на Холмщині, Підляшші, Надсянні, Лемківщині (“Закерзоння”).
- Завдати поразки УПА.

Мета

- Завершити процес з обміну населенням між Польщею і УРСР. Частина українського населення не бажала залишати свою Батьківщину.
- Деукраїнізація Холмщини, Підляшшя, Надсяння, Лемківщини (“Закерзоння”). Остаточоно полонізувати ці землі.

- Сприяти заселенню “повернутих земель” (ті, що відійшли від Німеччини до Польщі за рішенням Потсдамської конференції).
- Позбавити УПА підтримки населення.
- Завдати поразки основним силам УПА.

ПРИВІД

Загибель у сутичці з вояками
УПА 28 березня 1947 р.

заступника міністра
національної оборони

Польщі

Кароля Свєрчевського

Період здійснення

28 квітня 1947 р. –

липень 1947 р.

(фактично

завершилася у

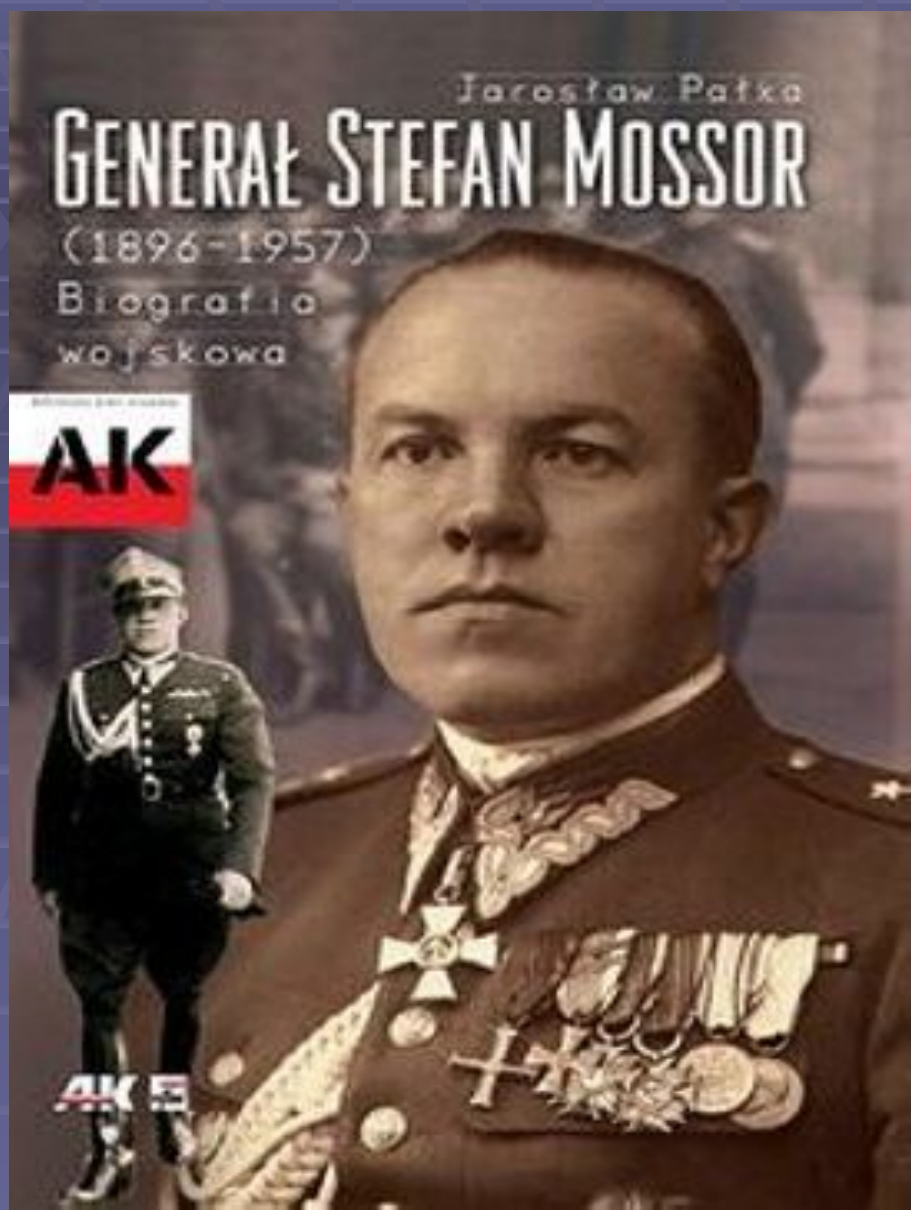
жовтні 1947 р.)

ДЕПОРТАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПРОХОДИЛИ В ТРИ ЕТАПИ

- 1) з 28.04.1947 до 15.06.1947 виселялись українці з повітів Ліско, Сянік, Перемишль, Ясло, Кросно, Любачів, Горлиці, Ярослав;
- 2) до 30.06.1947 вивозилося українське населення з повітів Новий Сонч, Новий Тарг, Томашів Любельський, Грубешів.
- 3) до кінця жовтня 1947 депортовано населення з решти повітів Закерзоння.

На 31.07.1947, за польськими даними, було переселено 140 575 осіб, ув'язнено в концтаборі Явожно 3800 чол., убито 655 чол., заарештовано 1466 членів українського руху Опору.

До кінця 1947 у місця, звідки було депортовано українське населення, переселено близько 14 тис. осіб польської національності.

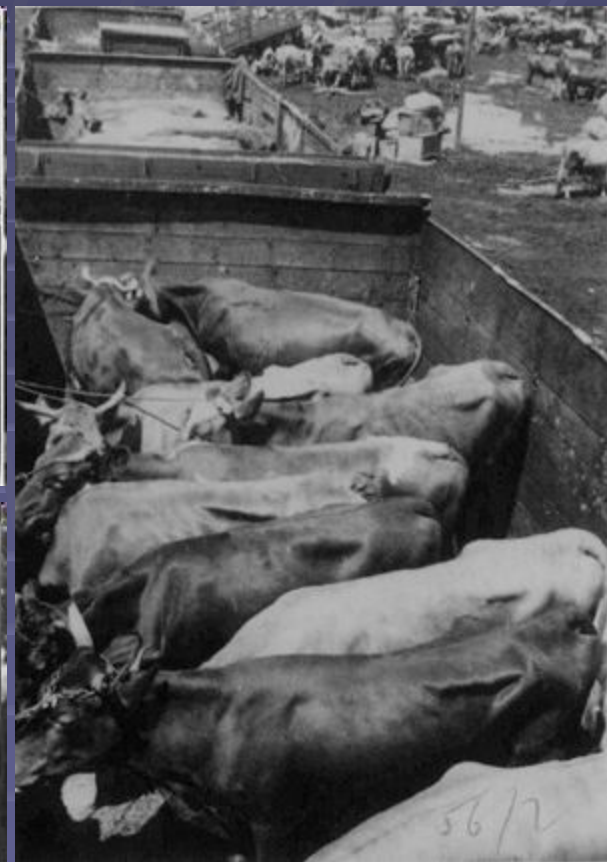

Командувачем
операційної
групи «Вісла»
став ініціатор
акції - генерал
Моссор.

Виселення українського населення солдатами батальйону КВБ "Познань".

ПУНКТИ ЗАВАНТАЖЕННЯ

СІЛЬСЬКІ ЗАБУДОВИ, СПАЛЕНІ УПА

ВЗЯТІ У ПОЛОН БІЙЦІ УПА

Результати і наслідки

- Проти УПА було проведено 357 бойових акцій, знищено 1 509 повстанців, 1178 бункерів і краївок. Заарештовано 2 800 членів ОУН і УПА. Припинення бойових дій УПА на Закарпатті.
- Виселено у західні і північні райони Польщі понад 140 тис. українців.
- Деукраїнізація “Закарпаття”.

ПАМ'ЯТЬ ЖИВА

Пам'ятник жертвам операції «Вісла» у Низьких Бескидах

Пам'ятник жертвам депортації встановлений у місті Долина (Івано-Франківщина)

Пам'ятний знак депортованим українцям з Лемківщини, Холмщини, Надсяння, Підляшшя у місті Самборі (Львівщина)

Даний пам'ятник споруджено суспільно-культурною громадською організацією українців, депортованих у 1944-1947 роках із Лемківщини, Любачівщини, Надсяння, Підляшшя, Холмщини за пожертви.

Пам'ятний знак, встановлений у місці
розташування комуністичного концтабору
Явожно

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

http://uk.wikipedia.org/wiki/Операція_«Вісла»

<http://www.archives.gov.ua/Sections/VISLA/>

<http://zlochiv.net/pamyatnyk-rodynne-derevo/>

http://lemko-ool.com/akcja_uki.html

<http://ukrmap.su/uk-uh11/1075.html>

<http://www.istpravda.com.ua/articles/2011/02/19/25892/>